

QUÈ HI HA A LA BASE DEL NOSTRE AMOR

Pregària inicial

Jesús digué als seus deixebles: «– Ja sabeu que van dir: “– Estimeu els altres”, però no els enemics.

Doncs jo us dic: estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel; ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos». (Mt 5, 43-45)

1. LA BASE DE L'AMOR

Per estimar cada vegada millor, va bé de pensar quina base té això d'estimar, què hi ha al darrere, què «empen-ta» el nostre amor.

Perquè segons el que hi hagi, l'amor és d'una manera o una altra, pot ser un amor més ferm o no tant, més autèntic o no tant.

Sobretot, ens fixarem en dues classes d'amor segons això que l'«empenta»: l'amor a aquell que **m'aporta alguna cosa**, i l'amor **sense condicions**. Direm alguna cosa sobre altres bases de l'amor.

2. L'AMOR A AQUELL QUE M'APORTA ALGUNA COSA

De vegades em surt **d'estimar** una persona perquè penso o sento que amb la relació amb ella **en puc treure alguna cosa** que em fa falta o que em va bé; o que té unes qualitats o unes coses materials que jo no tinc o no tinc gaire, i amb aquestes qualitats o amb aquestes coses **em pot ajudar**.

Això no és pas una cosa totalment negativa, pot ser un bon començament a l'hora d'estimar. Perquè és una manera de tenir contacte amb una persona, i un contacte afectuós, i això sempre és positiu.

Llavors, del que es tracta és que jo vagi vivint la relació amb aquesta persona, deixant que aquesta relació vagi creixent d'una manera natural. I deixant que de mica en mica **em vagi interessant més per la persona de l'altre**; de tal manera que cada vegada em vagi important menys si en trec alguna cosa o no. D'aquesta manera s'anirà convertint en un amor sense condicions, cada vegada més.

Fins i tot, quan trobo que d'aquesta persona no en trec coses com jo desitjaria o com hi estic acostumat, puc aprofitar-ho per sentir que això de treure'n coses no té tanta importància; i per sentir que l'important és la persona de l'altre.

El problema és quan m'encallo en això que hem dit, de si trec alguna cosa de l'altre o no.

Llavors, l'amor es pot transformar fàcilment en una cosa a la qual podríem posar un nom: «t'estimo-mentre-siguis-com-jo-vull-i-facis-el-que-m'agrada». És una mena d'amor que, com deia Henri J. M. Nouwen en el seu llibre *El retorn del fill pròdig*, és l'amor que ofereix el món, és a dir, la gent que es deixa arrossegar per l'egoisme i que mira que tothom s'hi deixi arrossegar; que em diu que mai no seré estimat sense haver-m'ho guanyat.

És allò de «T'estimo si tens una bona figura, si ets intel·ligent i ric, si tens una bona educació, un bon treball i bones relacions, si produeixes molt, si vens molt, si compres molt...».

Això porta a una mena d'amor que, en el fons, converteix la persona estimada en un esclau. Perquè quan algú m'estima d'aquesta manera, he de fer contínuament coses perquè vegi que si m'estima a mi, en traurà alguna cosa. I quan s'acaba aquesta cosa que treu de mi, s'acaba el seu amor.

De vegades hi ha una amistat entre dues persones, en les quals una, des del seu treball, fa un servei a una altra. Pot arribar un moment en què la primera persona, per diverses raons, canviï de treball, i que llavors s'acabi aquest servei. Doncs pot passar que aquesta amistat, que semblava ben ferma, «s'èsfumi».

I pot ser que jo tracti l'altre com una màquina, que en la mesura que em serveix, l'estimo. Ara bé, una màquina es pot canviar per una altra, i així com una persona sempre és interessant, una màquina arriba un moment en què deixa de ser-ho. Això té molta aplicació a les relacions de parella...

I pot ser que, en lloc de pensar en la persona de l'altre, jo només miri d'assegurar de treure'n aquelles coses per les quals l'estimo.

Això em pot portar a fer coses per satisfer-me a partir de l'altre, encara que el molestin o li facin mal, o a «enganxar» l'altre, fent-lo estar massa amb mi, o a «remolcar-lo» fent-li fer coses sense preguntar-li si li van bé, o a intentar dominar-lo, o tractar-lo com si fos una cosa meva, o a fer-li xantatges (dient-li que si no fa una cosa que jo li dic que faci, no l'estimaré)... o a fer-lo quedar malament, a insultar-lo, etc.

Això pot acabar amb una cosa que se'n sol dir amor-odi: li tinc una mena d'amor, perquè en trec algunes coses que em van bé, però li tinc odi, perquè no les fa ben bé com jo vull, o no fa totes les que jo vull.

Naturalment, tot això és molt negatiu i, si faig això, es pot dir ben bé que no estimo l'altre.

3. L'AMOR SENSE CONDICIONS

En canvi, pot ser que em surti d'estimar algú perquè **dono una importància total a la seva persona**: l'estimo perquè és ell, prescindint de les seves qualitats, defectes, etc, prescindint del que fa o deixa de fer, del que en trec o en deixo de treure, i de totes les altres circumstàncies. L'estimo encara que sigui diferent de mi, i l'estimo com a diferent de mi, desitjant que visqui com a diferent de mi.

Per tant, és un **amor sense condicions**: com que el que té importància per a mi és la persona de l'altre, per estimar-lo no li poso cap condició.

Podríem dir que l'estimo **gratuitament**, en el sentit que no tinc en compte el profit que en trec. Ara, és curiós que si estimo així, és la manera d'estimar que m'omple més, que em satisfà més, que més m'ajuda, que m'aporta més coses.

Al Nou Testament, quan es parla d'amor i d'estimar, tant si es parla de com Déu estima com a l'hora d'estimar nosaltres, generalment es fan servir unes paraules que volen dir aquest amor sense condicions, tal com l'hem presentat ara.

I si estimo d'aquesta manera, donant una importància total a la persona de l'altre, d'una manera natural «**en rajaran**» les dues coses de les quals hem parlat a les dues

sessions anteriors: el fet de tenir-li **afecte**, de donar-li valor, i la **benevolència**, desitjar que visqui des d'allò que ell és.

Perquè la nostra manera d'estimar sigui cada vegada més d'aquesta manera, sense condicions, pot anar bé aprofitar diverses experiències que ens dona la vida: unes, que podríem dir que són més aviat transparents, i unes altres, més aviat opaques, fosques.

Les experiències més aviat **transparentes** són les que em passen quan estimo amb amor incondicional o m'estimen així, i em fan sentir el goig d'estar en relació amb una persona, quan sento goig perquè faig coses que realment li van bé o perquè sento el goig que té ella perquè fa coses que realment em van bé. Llavors, visc un sentiment agradable. Això m'estimula a continuar estimant d'aquesta manera, i és el que em fa viure de veritat.

Les experiències transparents poden ser d'altres maneres, la qüestió és que em facin créixer la il·lusió d'estimar una persona per ella mateixa.

En canvi, hi ha experiències més aviat **opaques, fosques**: quan en el tracte amb algú que estimo hi ha problemes, coses desagradables, etc. Simplement perquè no sento una sensació agradable.

Llavors és una bona ocasió per a veure si el que de veritat estimo és l'altre, la seva persona; o bé si estimo el que en trec d'ell, o el gust que hi sento. Això em permet de

purificar l'amor, de dirigir-lo a la persona de l'altre d'una manera incondicional, de donar realment importància a la persona de l'altre.

4. ALTRES BASES DE L'AMOR

N'hi ha que estimen per **deure**, perquè s'ha de fer, per una norma que ells s'han posat, que s'ha de complir.

Potser, en diversos casos, pot anar bé per començar a estimar. Per exemple pot anar bé quan una persona tendeix força a ser egoista, o bé en aquelles persones que sembla que visquin només de normes.

Però no ens podem quedar aquí, perquè el deure i les normes són coses que no es troben al centre de la persona i, en canvi, l'amor autèntic ha de sortir d'aquest centre. A més, l'amor s'ha de viure d'una manera lliure, que va sortint de dins; no pas sentint-nos forçats per una cosa que ens ve com de fora, d'alguna manera.

Una cosa semblant podríem dir dels que estimen per **caprici**; si es queden aquí, l'amor no durarà gaire. Es tracta de viure l'amor des del centre de la persona, que li dóna empenta, força i fermesa.

Qüestions i reptes

- Pensem en les persones que estimem: sóc gaire interessat a l'hora d'estimar, pensant massa en el profit que en trec? O bé estic més aviat interessat en elles mateixes, desitjant que els vagi bé?
- Quan una persona que estimo fa una cosa que no m'agrada, què sento i què faig?
- Amb les persones que estimo, he viscut coses que m'han ajudat a interessar-me més per elles mateixes i per la relació que hi tinc, i a no pensar tant en el que en trec?

Pregària final

Pare, vos sou bo fins i tot amb els desagradats i els dolents. Ajudeu-nos a anar estimant sense pensar en el que ens donen les persones que estimem, i a viure la vostra alegria d'estimar totes les persones, siguin com siguin. Us ho demanem per Jesucrist, que feia sentir el vostre amor als marginats i els pecadors. Amén.